



Міністерство освіти і науки України  
Посольство Франції в Україні  
Київський національний університет  
імені Тараса Шевченка



# ФРАНЦІЯ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ



**Міністерство освіти і науки України  
Посольство Франції в Україні  
Київський національний університет  
імені Тараса Шевченка**

**ФРАНЦІЯ  
У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРИ  
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**Київ 2005**

*Збірник матеріалів містить переклади викладачів кафедри французької філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка Г.Г. Крючкова, В.Б. Бурбело, О.О. Соломарської, О.А. Лабенко, І.Г. Лепетюк. Тексти, присвячені Болонському процесу, ролі Франції та її системи вищої освіти у розбудові Європейського наукового та освітнього простору, були надані Міністерством освіти і науки України та Посольством Франції в Україні, зокрема працівниками відділу культури та співробітництва (Олів'є Гійом, Марк П'єр, Патрік Донабедян, Гійом Касперський).*

Франція у європейському просторі вищої освіти / Упоряд. Г.Г. Крючков, В.Б. Бурбело. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2005. - 169 с.

**MINISTERE DE L'EDUCATION ET DE LA SCIENCE D'UKRAINE  
AMBASSADE DE FRANCE EN UKRAINE  
UNIVERSITE NATIONALE TARAS CHEVTCHENKO DE KYIV**

**LA FRANCE DANS  
L'ESPACE EUROPEEN DE  
L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR**

**KYIV 2005**

# ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	7
ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1.	
БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС В ЄВРОПІ.....	17
1.1. Велика Хартія Університетів - Magna Charta Universitatum Болонья, 18 вересня 1988 року.....	17
1.2. Сорбоннська декларація Париж-Сорбонна, 25 травня 1998 року.....	20
1.3. Болонська декларація Болонья, 19 червня 1999 року.....	23
1.4. Сприяння мобільності Ніцца, 14 грудня 2000 року.....	27
1.5. Празьке комюніке міністрів вищої освіти країн Європи Прага, 19 травня 2001 року.....	29
1.6. Берлінське комюніке міністрів вищої освіти Європи Берлін, 18-19 вересня 2003 року (резюме).....	36
1.7. Бергенське комюніке Міністрів вищої освіти Європи Берген 19-20 травня 2005 року.....	44
РОЗДІЛ 2.	
РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФРАНЦІЇ.....	55
2.1. Декрет 2002-482 від 8 квітня 2002 року про впровадження у французьку систему вищої освіти положень європейського простору вищої освіти.....	55
2.2. Декрет №2002-481 від 8 квітня 2002 про вчені ступені та наукові звання і державні дипломи.....	60

2.3. Декрет № 2002-529 від 16 квітня 2002 року, ухвалений на виконання статей 3. 613-3 і 3.613-4 Кодексу про освіту стосовно визнання дійсним навчання у ВНЗ Франції та за кордоном.....	63
2.4. Декрет 2002-590 від 24 квітня 2002, прийнятий на виконання першого абзацу статті 3. 613-3 та 3.613-4 Кодексу про освіту, про визнання закладами вищої освіти набутих практичних знань.....	66
2.5. Стипендії на підтримку мобільності.....	69
2.6. Міжнародна ініціатива вищих навчальних закладів.....	70
2.7. Декрет № 2002-654 від 30 квітня 2002 року про оплату послуг, які надаються в галузі освіти в рамках міжнародної співпраці вищих навчальних закладів.....	71
<b>РОЗДІЛ 3.</b>	
<b>ЛІЦЕНЦІАТ (УКР. БАКАЛАВРАТ).....</b>	<b>75</b>
3.1. Постанова міністерства національної освіти від 17 листопада 1999 року <i>(Національна освіта, наука і технологія)</i> .....	75
3.2. Декрет №2001-295 від 4 квітня 2001 року "Про створення комісії з питань оцінювання рівнів освіти та відповідності дипломів у галузі управління".....	84
3.3. Навчальна програма для підготовки диплома "ліценціат" (укр. бакалавр).....	88
3.4. Постанова міністра національної освіти Франції від 23 квітня 2002 року щодо університетської освіти для підготовки диплома на ступінь ліценціата.....	90
<b>РОЗДІЛ 4.</b>	
<b>МАГІСТРАТУРА.....</b>	<b>109</b>
4.1. Декрет №99-747 від 30 серпня 1999 року щодо утворення ступеня магістра (мастер).....	109
4.2. Державний диплом магістра (мастер).....	111
4.3. Постанова Міністерства національної освіти від 25 квітня 2002 року щодо державного диплому магістра (мастер).....	112

## РОЗДІЛ 5.

ДОКТОРАНТУРА.....	119
5.1. Оновлення системи докторантури.....	119
5.2. Постанова від 25 квітня 2002 року про докторантуру.....	120
5.3. Декрет від 6 січня 2005 року про міжнародне спільне керівництво дисертаціями.....	130

## РОЗДІЛ 6.

ГАБІЛІТАЦІЯ.....	135
6.1. Фундаментальні особливості диплому про габілітацію.....	136
6.2. Установи, які можуть видавати дипломи про габілітацію.....	137
6.3. Заяви на габілітацію.....	137
6.4. Призначення журі.....	138
6.5. Централізований збір інформації про надання габілітації.....	139

ВИСНОВКИ.....	141
---------------	-----

ПІСЛЯМОВА.....	143
----------------	-----

ДОДАТКИ.....	148
Додаток 1. Основні французькі дипломи.....	148
Додаток 2. Франко-український центр співробітництва у галузі вищої освіти та науки.....	154
Додаток 3. Стипендії уряду Франції на 2006-2007 навчальний рік.....	156
Додаток 4. Агенції "EduFrance".....	158
Додаток 5. Угода між Урядом України та Урядом Французької Республіки про взаємне визнання документів про наукові ступені і звання.....	161
Додаток 6. Навчальна програма Erasmus Mundus.....	164